

Sygn. akt VI Gz 105/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Bartczak – Sobierajska (spr.)

Sędziowie SO Joanna Rusińska, SO Wojciech Modrzyński

po rozpoznaniu w dniu 5 sierpnia 2019 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. w K.

przeciwko PPHU (...) i L. G. - spółce jawnej w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie o kosztach zawarte w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w T.z dnia 10 kwietnia 2018 r., sygn. akt V GNc 704/18

postanawia

oddalić zażalenie

Joanna Rusińska Małgorzata Bartczak-Sobierajska Wojciech Modrzyński

UZASADNIENIE

W dniu 10 kwietnia 2018 r. Sąd Rejonowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym uwzględnił powództwo oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.443 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Orzeczenie o kosztach wydano na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności strony za wynik sprawy.

Sąd Rejonowy wskazał, iż na sumę zasądzonych kosztów składają się:

- opłata od pozwu w kwocie 826,00 zł,
- koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,00 zł – wynagrodzenie, określone zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz. U. 2015 poz. 1804/;
- opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł.

Pozwany złożył zażalenie na postanowienie o kosztach procesu zawarte w ww. nakazie zapłaty. Skarżący wniósł o nieobciążanie go kosztami postępowania.

W uzasadnieniu zażalenia wskazał, iż nie kwestionuje istnienia wierzytelności, jednakże wniesienie powództwa w niniejszej sprawie było całkowicie niecelowe. Skarżący powołał się na art. 101 k.p.c. twierdząc, iż nie dał powodu do wytoczenia powództwa. Jeszcze przed wniesieniem pozwu informował bowiem powoda o trudnej sytuacji finansowej i o tym, że złoży wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego. Skarżący wskazał też, iż poinformował powoda, że jego wierzytelność zostanie uwzględniona w postępowaniu restrukturyzacyjnym i wykazana w spisie wierzytelności. Pozwany wywiązał się ze zobowiązania i niezwłocznie złożył do Sądu Rejonowego w B. stosowny wniosek. Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2017 r. Sąd otworzył przyspieszone postępowanie układowe wobec pozwanego.

Skarżący powołał się także na art. 102 k.p.c. (k. 31 - 32).

Powód nie udzielił odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami (art. 102 k.p.c.). Przepis ten wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Skarżący powołał się na otwarcie wobec niego przyspieszonego postępowania układowego, w którym została ujęta w spisie wierzytelność powoda dochodzona w niniejszej sprawie. Do zażalenia dołączono kopię postanowienia z dnia 29 grudnia 2017 r. i obwieszczenie z Monitora Sądowego i Gospodarczego. Skarżący nie podał jaki jest aktualny stan tego postępowania.

W myśl art. 257 prawa restrukturyzacyjnego otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie wyłącza możliwości dochodzenia roszczeń podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności, a zatem wierzytelności układowych, w postępowaniu sądowym, administracyjnym, sądownoadministracyjnym, przed sądami polubownymi. Koszty postępowania obciążają strony na zasadach ogólnych, w tym dłużnika, nawet jeżeli nie było przeszkód do umieszczenia wierzytelności w całości w spisie wierzytelności. Przepisy o przyspieszonym postępowaniu układowym nie zawierają odpowiednika art. 276 zd. 2 i art. 310 zd. 2 pr.restr. (por. B. Merczyński, M. Murawska, Wpływ otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego na postępowania sądowe i egzekucyjne, MPB 2015, Nr 12, s. 55.)

Otwarcie przyspieszonego postępowania układowego nie wyłącza też możliwości kontynuowania dochodzenia roszczeń podlegających umieszczeniu w spisie wierzytelności we wcześniej wszczętym postępowaniu sądowym – art. 258 pr.restr. (zob. Adamus 2019, wyd. 2 Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz 2019).

Zauważyć należy, że przyspieszone postępowanie układowe z założenia będzie krótkim postępowaniem, trwającym 2–3 miesiące. Wprowadzanie jakichkolwiek regulacji wpływających na tok postępowań sądowych między dłużnikiem a poszczególnymi wierzycielami skutkowałoby wyłącznie zakłóceniem toku tych postępowań i ich przedłużeniem. Dla zapewnienia ochrony praw ogółu wierzycieli wystarczające będzie nałożenie na dłużnika obowiązku niezwłocznego informowania nadzorca sądowego o wszystkich postępowaniach sądowych i administracyjnych dotyczących masy układowej, prowadzonych na rzecz lub przeciwko dłużnikowi.

W sprawach tych uznanie roszczenia, zrzeczenie się roszczenia, zawarcie ugody lub przyznanie okoliczności istotnych dla sprawy przez dłużnika bez zgody nadzorca sądowego nie będzie wywierało skutków prawnych – art. 257, art. 258 pr.restr" (Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, s. 49).

Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do nieobciążania pozwanego kosztami postępowania w oparciu o przepisy prawa restrukturyzacyjnego.

W rezultacie chybiony był zarzut naruszenia art. 101 k.p.c. Powód miał prawo wystąpić z niniejszym powództwem, nawet jeżeli zostało otwarte przyspieszone postępowanie układowe wobec pozwanego.

Nie podlegał także uwzględnieniu zarzut naruszenia art. 102 k.p.c.

W judykaturze utrwalony jest pogląd, że ustalenie, czy w sprawie zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony”, o którym mowa w art. 102 k.p.c., zależy od swobodnej oceny sądu. Przepis ten, w świetle orzecznictwa sądowego, nie może być wykładany rozszerzająco, wyklucza uogólnienie i może być stosowany w zależności od konkretnego przypadku. Ingerencja w te uprawnienie jurysdykcyjne sądu meriti, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia na rozstrzygnięcie o kosztach procesu, może być usprawiedliwiona jedynie w razie stwierdzenia, że dokonana w zaskarżonym postanowieniu ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw. Celem unormowania jest zapobieżenie wydaniu orzeczenia o kosztach procesu, które byłoby niesprawiedliwe. Ocena przeprowadzana jest więc według zasad słuszności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2013 r., V CZ 89/12).

W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że sama tylko sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet bardzo niekorzystna, nie stanowi podstawy zwolnienia, na podstawie art. 102 k.p.c., z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi. Zastosowanie tego przepisu wchodzi natomiast w rachubę, jeżeli na rzecz strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego (np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 lipca 2013 r. I ACa 310/13, Lex nr 1349911).

Należy podkreślić, iż charakter postępowania nakazowego wyklucza badanie sytuacji finansowej pozwanego przed wydaniem nakazu zapłaty. Dopiero po wniesieniu zarzutów, czy zażalenia na koszty Sąd pierwszej instancji ma możliwość zapoznania się z tą sytuacją. Okoliczności przedstawione przez skarżącego w zażaleniu nie uzasadniają nieobciążenia go kosztami.

Należy też uwzględnić sytuację drugiej strony procesu, którą miałyby, w konsekwencji zastosowania art. 102 k.p.c., obciążać koszty procesu w całości albo w części. Wypada też powołać się na zasadę optymalizacji kosztów i niesporność rozszczenia. Zaciągając zobowiązanie pozwany musiał zdawać sobie sprawę z obowiązku jego zaspokojenia oraz ze skutków niedochowania terminów płatności.

W konsekwencji i skoro minimalna stawka wynagrodzenia radcy prawnego wynosiła 3.600,00 zł, zgodnie ze znajdującym zastosowanie w postępowaniu przed Sądem Rejonowym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, to nie ma podstaw żądanie zmiany zaskarżonego postanowienia w oparciu o art. 102 k.p.c.

Mając na uwadze przedstawione racje zażalenie należało oddalić jako bezzasadne w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.

Joanna Rusińska Małgorzata Bartczak-Sobierajska Wojciech Modrzyński

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)